

SADAŠNJA

POSVETI IH SVOJOM ISTINOM

ISTINA

TVOJA RIJEČ JE ISTINA

Izd. 17.

LONDON, ČETVRTAK, 23. SVIBANJ, 1901.

Br. 21.

ZAKON ŽIVOTA

ŠESTA ZAPOVIJED

ELET G. WAGGONER

„NE ubij.“ Izl. xx 13.

Vrlo je verovatno to da će većina onih koji čitaju ovo biti skloni da kažu: „Ovo sam držao od svoje mladosti.“ Broj ljudi koji sa zlobom ili silom oduzmu život bilo kojeg bližnjeg stvorenja je relativno mali, i prema tome je nesumnjivo osećanje među većinom ljudi da ih se ova zapovest posebno ne tiče. Oni priznaju, naravno, da je ona ispravna, ali ne misle da su ikada pali pod njenu osudu; oni nisu svesni da su ikada čak imali i želju da ubiju bilo koga, i tako pretpostavljaju da što se njih tiče ova zapovest nikada nije trebala biti data. Međutim opet se moramo podsetiti na činjenicu da je zapovest krajnje široka, i da ova nije ništa manje šira od prethodne. Zapovest je izgovorena svima, i prema tome je potrebna za sve, jer Bog nikada ne govori uzalud. Onog trenutka kada upotrebimo sinonim za reč „ubiti“, počinjemo malo da vidimo širinu zapovesti, „Ne ubij“. Ovaj izraz je toliko uobičajen da jedva da o njemu razmišljamo; ali možemo reći, Ne oduzmi život, što

je ista stvar u drugim rečima, i odmah dobijamo šire viđenje. Koliko mnogo je sadržano u njoj pokazaće se više u nastavku.

KOREN UBISTVA

O Hristu je prorečeno da treba „veličati zakon i učiniti ga časnim“. U petom poglavlju Mateja vidimo zakon kako je uveličan njegovim učenjima. Rekao je: „Čuli ste da je po starima rečeno: ‘Ne ubij; i ko god ubije biće podvrgnut osudi.’ Ali ja vam kažem da će svaki koji se ljuti na svoga brata biti podvrgnut osudi.“ Mt. v 21, 22, R. V. Biće zapaženo to da su reči „bez razloga“, izostavljene u Reviziji; izjava je apsolutna: svako ko se ljuti na svoga brata je kriv za ubistvo. Isus ne omalovažava učenje iz starog vremena; On Sam je Početak, i došao je da učini jasnim ono što je naučavano od početka. On nije mislio da je zapovest, „Ne ubij“, bila nepotpuna, i da on daje nešto bolje i veće, već je pokazao njenu sveobuhvatnost, — da reči, „Ne ubij“, znače, Nećeš se ljutiti. „Ljubav je ispunjenje zakona“, i „Ljubav nije razdražljiva“.

Bog ne gleda kao što čovek gleda; čovek gleda na spoljašnji izgled, ali Bog gleda na srce. U svakom slučaju greh nije stvar koja je

zapravo urađena, koju čovek može videti, toliko koliko je to stanje u čoveku, koje je dovelo do činjenja toga. Sve dok je koren iz kojeg ubistvo raste u srcu, čovek se smatra ubicom. Ljudi prirodno klasifikuju grehe u različite ocene, i u istoriji otpale crkve od ljudi se zahtevalo da učine pokajanje prema prepoznatom stepenu krivice. Neki gresi su klasifikovani kao neznatni, a drugi kao smrtni. Za neke grehe bi isplata male sume pružila satisfakciju, dok bi drugi mogli biti iskupljeni samo ogromnom količinom blaga ili dela. To je jednostavno religija ljudske prirode.

Neki gresi su nepopularniji od drugih; za neke grehe je grešnik izopšten, dok drugi ne utiču na nečiji položaj u društvu, već čak mogu i pružiti nekom prijem u ono što se smatra „najboljim društvom“. Međutim ne postoji dokaz u Pismima da Gospod tako ocenjuje greh. Nemamo razlog da pretpostavimo da on prepoznaje razliku učinjenu od čoveka, o „ubistvu prvog stepena“, ili „drugog stepena“. „Greh je prestup zakona“, i „plata greha je smrt“. To obuhvata celu stvar.

U ovome ne omalovažavamo krivicu ubistva, već pokazujemo gde leži greh. Onaj koji je oduzeo život drugom je učinio užasnu stvar, ipak on nije nužno više kriv od onog koji je učinio nešto na koje nije tako gledano od sveta. Hajde da razmotrimo stvar besa; Ko nije bio besan? Zaista se često misli da je pokazivanje besa znak duha, i snage karaktera, i da je onaj koji ne može biti isprovociran na bes mekušac, i da mu nedostaje ambicija. Međutim bes je zapravo kratko ludilo, i predati mu volju, isto kao i predati volju bilo kojoj drugoj strasti, je znak slabosti, a ne snage. Koliko mnogo ubistava je nastalo iz svađa koje su nastale zbog neke sitnice. Dva prijatelja uđu u raspravu, obojica su naprasiti, i jedan se uvredi zbog nečega rečenog od drugog; odgovor je dat, oba čoveka izgube kontrolu nad sobom, i udarci su razmenjeni. U njihovom privremenom ludilu žestok udarac je zadat, i jedan od njih je ubijen. Onda dolazi probuđenje; čovek nikada ne bi učinio takvu stvar da je znao šta radi, ali je bio toliko besan da nije znao šta radi. Koliko mnogo puta je ovo dato kao izgovor za nešto što je neko uradio; i to je tačno, jer osoba u tom stanju nije gospodar nad sobom.

U nekom smislu ubistvo počinjeno pod takvim uslovima je nesreća; sigurno nije bilo

namerno. Ipak čovek je ubica, uprkos tome. Krivica ne leži u udarcu koji je zadat u trenutku nesvesnosti, već u toj sklonosti koja je učinila udarac mogućim. Koliko ih je mnogo koji su spašeni sa vešala samo slučajno. Jer neka svaka osoba koja je ikada bila toliko besna da je, čak i na trenutak, izgubila kontrolu nad sobom, zapamti ovo: da je u tom trenutku mogla oduzeti život, a činjenica da je mogla učiniti tako, i da je to bila samo slučajnost ili Božja milost što ju je sačuvalo od stvarnog dela, pokazuje da je zaista kriva za moguće ubistvo. Ova strašna misao treba biti uzeta k srcu, i treba poslužiti kao efikasno upozorenje protiv prepuštanja volje strasti.

Uzmite slučaj prvog ubistva ikad počinjenog. Imamo tajnu toga datu u 1. Jovanovoj iii 11, 12. „Ovo je poruka koju ste čuli od početka: da volimo jedan drugoga. Ne kao Kajin, koji je bio od onoga zloga i zaklao brata svojega. A zbog čega ga je zaklao? Zato što su njegova vlastita dela bila zla, a od njegovog brata pravedna.“ Znae priču. Kajin i Avelj svaki od njih je doneo žrtvu Gospodu; Avelj je prihvaćen, Kajin je odbačen. Kakva zla osobina je ta koja je probuđena kada neko otkrije da je drugi poželjniji od njega? — To je ljubomora. Kajin je ubio Avelja zato što je bio ljubomoran na njega. Svako ljubomorno osećanje je seme ubistva. Ne, više od toga; kao i sa besom, tako i sa ljubomorom, to ne dovodi samo do ubistva, već je to ubistvo. Svako ko se oseća povređenim zato što je neko drugi poštovan, a on je zaobiđen; svako ko se oseća kiselo ili namrgođeno zato što nije bio tretiran sa obzirom za koji on misli da mu sleduje, prekršio je zapovest koja kaže, „Ne ubij“.

Ovo se jasno vidi iz teksta koji je poslednji citiran, uzet u vezi sa diskusijom o ljubavi. „Ljubav ne čini zlo bližnjem.“ „Ljubav ne traži svoje.“ Ljubav preferira drugog u časti; ali tamo gde nije ljubav, tamo je ubistvo. Pro-

čitajte ponovo stihove citirane iz 1. Jovanove: zapovest je da volimo jedni druge, ne kao Kajin, koji je zaklao svog brata. Ovde nam je rečeno, ne šta je ljubav, već šta nije. Ljubav je suprotna duhu koji je Kajin pokazao. Ko god ne posluša zakon ljubavi, je svrstan sa Kajinom, koji je bio od onog zlog, i zaklao svog brata.

Ovo je dalje pokazano u slučaju Josifa i njegove braće: Josif je primio posebne znake naklonosti od svog oca, i zbog svog uzvišenog karaktera uzet je potpunije u njegovo poverenje od svoje braće. Kada su ga videli da im dolazi na zadatku ljubavnosti, rekli su: „Evo dolazi onaj sanjar; dođite, ubijmo ga.“ Oni nisu zapravo oduzeli njegov život, već su bili odvraceni od toga od Ruvima, samo kao stvar prikladnosti. U suštini, ubili su ga. Prođali su ga u Egipat, samo zato što su mislili da će ga se tako otarasiti jednako efektivno kao prolivanjem njegove krvi. To je bilo prirodno delovanje zavisti, jer čitamo: „Patrijarsi, pokrenuti zavišću, prodali su Josifa u Egipat.“ Prema tome, zavist, koja je sestra ljubomore, je takođe ubistvo. Svako ko zavidi drugom, zbog njegove dobrote ili neke dobre sreće, prekršio je zapovest, „Ne ubij“.